

CEZAYİR ÜLKE PROFİLİ

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Resmi Dili	Arapça (Resmi dil), Berberice (Tamazight), Fransızca (İş Hayatı)
Başkent	Cezayir (Algiers)
Yüzölçümü	2.381.741 Km ² (1.200 Km Akdeniz sahil şeridi)
Nüfus	46,63 Milyon (2024 Tahmini IMF)
Dini Yapı	Resmi Dini İslam, %99,8 Müslüman (Sünni-Maliki), %0,2'si Hıristiyan, Yahudi.
Büyük Kentler	Cezayir, Oran, Constantine, Annaba, Batna, Blida, Sétif, Chlef, Djelfa

Coğrafi Konum

Cezayir; Kuzey Afrika'da, Akdeniz kıyısında, Fas ve Tunus'un arasında yer almaktadır. Ülke topraklarının %80'i Sahra'da yer almaktadır. Sahra'nın büyük bir bölümü yarı çöl özelliklerine sahiptir. Ülkenin %10'luk kısmını oluşturan verimli kuzey kısmında tahıl, şarap, zeytin ve meyve üretimi desteklenmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

İspanyolların 1505 yılında Mers–El-Kebir ve 1509 yılında Oran şehrini işgal etmelerinin ardından, Cezayir'de katolik baskısına karşı direniş hareketi başlamış ve Cezayirli Osmanlı İmparatorluğu'nu yardıma çağırılmışlardır. Cezayir'deki, İspanyol hakimiyeti 1516 yılında son bulmuştur. Ancak İspanyolların Oran şehrindeki hakimiyeti 1792'ye kadar devam etmiştir.

Cezayir'de, 1830 yılındaki Fransız işgaline kadar Osmanlı yönetimi devam etmiştir. 14 Haziran 1830 tarihinde Fransız işgaline uğrayan başkent Cezayir, 5 Temmuz 1830'da Fransız egemenliğine geçmiştir.

1 Kasım 1954 tarihinde, Milli Kurtuluş Cephesi (FLN) ve Ulusal Bağımsızlık Ordusunun (APN) kurulmasını müteakip, Cezayir'in Fransız sömürge yönetimine karşı bağımsızlık mücadelesi başlamış ve 5 Temmuz 1962'de Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti ilan edilmiştir.

Cezayir, Başkanlık sistemi ile yönetilen bir Cumhuriyettir. Bağımsızlığını kazandığı 1962 yılından sonra, Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN – Front de Libération National) tarafından tek partili siyasi sistem çerçevesinde yönetilen Cezayir, 1989 yılında yapılan halkoylaması sunucunda kabul edilen yeni Anayasaya ile çok partili sisteme geçmiştir.

Nüfus ve İstihdam

Cezayir'de nüfus, Akdeniz kıyısında ülkenin kuzeyinde yoğunlaşmıştır. Bu bölgede başkent Cezayir ve Oran şehri olmak üzere iki önemli şehir bulunmaktadır. Ülkedeki iç karışıklık 1990'lı yıllarda nüfusun önemli şehirlere göç etmesine neden olmuştur.

Geçen 10 yıl içerisinde zengin ve fakir arasındaki fark artmıştır. Kamu sektöründe çalışanların sayısını arttırma politikası ve yüksek büyüme oranları, son yıllarda ülkedeki işsizliğin bir miktar azalmasını sağlamıştır. Cezayir İstatistik Kurumu ONS'ye göre, işsizlik oranı 2000'li yıllardan itibaren düşüş göstermektedir. Dünya Bankasına göre 1990'larda büyüyen kayıt dışı ekonomi GSYİH'nin yaklaşık %35'ine tekabül etmektedir.

İşgücünün %35'i gibi yüksek bir oranın ya işsiz olduğu ya da yeterince çalıştırılmadığı tahmin edilmektedir. Avrupa'ya ya da Kuzey Amerika'ya gitmek için vize almak son derece güç olduğundan, geleneksel kaçış yolu olan göç, hemen hemen tamamen kapanmış gibidir. İşsiz sayısını azaltmak için hidrokarbon-dışı sanayilerin gelişimi önem arz etmektedir.

Doğal Kaynaklar

Cezayir'de tarımın GSYİH'ya katkısı %9 dolayındadır. Buna karşın toplam nüfusun yaklaşık %14'ünün tarım sektöründe istihdam edildiği tahmin edilmektedir. Ülkenin sürekli artan iç talebine cevap veremeyen yerli tarımsal üretim, ülkeyi toplam gıda ihtiyacının yaklaşık yarısı oranında dışa bağımlı kılmaktadır.

Yüksek platolarda ve dağlık bölgelerde koyun, keçi ve sığır besiciliği yapılmakla beraber, hayvancılık da tıpkı tarımsal üretim gibi küçük ölçekli olmanın verimsizliği ile karşı karşıyadır. Ülkede et fiyatlarının halkın alım gücünün üstünde seyretmesi ve üretimin, talebin çok altında kalması nedeniyle her yıl Arjantin, Brezilya gibi ülkelerden önemli miktarda et ve canlı hayvan ithalatı yapılmaktadır. Hayvancılığın gelişmemiş olmasına paralel olarak, süt ve süt ürünlerinin üretim kapasitesi de son derece sınırlıdır.

1.280 Km uzunluğunda deniz kıyısına sahip olan Cezayir, 500 den fazla balık türü ile en zengin deniz mahsulüne sahip ülkelerden biridir. Ülkenin 500.000 ton balık rezervi bulunmaktadır. Oldukça yeni bir sektör olan kültür balıkçılığında ise 500 tona yaklaşan bir üretim mevcuttur. Bu çerçevede yıllık 20 bin tonluk ihracat yapılmaktadır.

GSYH'nin %46'sını, toplam ihracatın %98'ini ve toplam bütçe gelirlerinin %77'sini oluşturan hidrokarbon sektörü Cezayir ekonomisinin temel sektörüdür.

Cezayir'in petrol rezervleri 12,2 milyar varil olarak tahmin edilmektedir. Cezayir, Afrika'daki petrol üreticisi ülkeler arasında 2'inci, dünya sıralamasında ise 15'inci ülke konumundadır.

Doğal gaz üretimine 1961 yılında başlanmıştır. Cezayir'in gaz rezervleri 4,5 trilyon m3 olarak tahmin edilmektedir. Ülkede 15 milyar m3 gaz tüketilmekte olup, bu tüketimin 2/3'ü enerji santrallerinde kullanılmaktadır. Cezayir, Avrupa'nın toplam gaz ithalatının %25'ini karşılamaktadır.

Güneydoğudaki Hoggar bölgesinde altın ve Mali sınırı yakınlarında elmas yatakları bulunmaktadır. Yüksek değerli maden cevheri demir-kükürt, fosfat, kurşun, çinko, cıva, barit ve antimon çıkartılmakta ve ihraç edilmektedir. Fakat enerji dışı madencilik sektörü ihmal edilmiş olup, kapasite kullanımının sadece %55 olduğu tahmin edilmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	225,63	240,06	260,13	264,27	270,14	275,08	279,62	284,35
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	3,6	4,1	3,8	3	2,5	2,1	2,1	2,1
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	4 982	5 222	5 579	5 593	5 646	5 681	5 706	5 734
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	9,3	9,3	5,3	5,2	4,5	4,7	4,4	4,4
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	8,4	2,5	1,3	-0,8	-1,5	-1,9	-2,3	-2,6
Nüfus (milyon)	45,29	45,97	46,63	47,25	47,85	48,43	49,01	49,59
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	48,1	48,6	45,7	50,4	53,9	57,1	59,8	62,4

Afrika'nın en geniş topraklarına ve önemli doğalgaz ve petrol rezervlerine sahip Cezayir, söz konusu kıtanın (Güney Afrika, Nijerya ve Mısır'ın ardından) en büyük 4'üncü ekonomisi konumundadır. Cezayir, 22 üyesi bulunan Arap Birliği ülkeleri içerisinde de (Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır'ın ardından) 4'üncü büyük ekonomidir. Ancak, anılan ülke, büyük doğal gaz ve petrol kaynaklarına karşın, kişi başına düşen gelir açısından alt orta gelirli bir ülke statüsündedir. Ülke ekonomisi enerji sektörüne bağımlı olup hidrokarbon ürünleri, ülkenin ihracat gelirlerinin %97'sini ve GSMH'sinin %45'ini ve bütçe gelirlerinin 2/3'ünü sağlamaktadır. Bu bağımlılık, petrol fiyatlarındaki değişimlerden büyük ölçüde etkilenen bir ekonomik yapılanmaya sebebiyet vermiştir.

Zengin doğal kaynaklarına karşın halkın satın alma gücünün çevre ve komşu ülkelere göre düşüklüğü, ülke ekonomisinin sektörel bazda çeşitlendirilerek geliştirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası yatırımlardaki yetersizlik, ülkedeki kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirme çalışmalarının çok yavaş ilerlemesi, kayıt dışı sektörün büyüklüğü, bölgeler arasında ciddi ekonomik ve sosyal dengesizlikler (özellikle kuzey ve güney) ve genç nüfusta %30'ları bulan işsizlik bu sıkıntıların başlıca kısmını teşkil etmektedir.

1990 yıllarında ortasından itibaren ticaret politikalarını da serbestleştirmeye başlayan Cezayir, buna karşın, önemli ölçüde ithal ikameci ve korumacı eğilimler gösterebilmektedir. Bu tür tutumlarda, ülkedeki ticaret politikasının belirlenmesinde etkin olan ithalat lobilerine karşın, ulusal bir sanayinin kurulabilmesine yönelik hassasiyetler etkili olmaktadır. Öte yandan, Avrupa Birliği ile 2002 yılında imzalanan ve 2005 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması ile pek çok sanayi ürününün ithalatında AB ülkeleri menşeli ürünlere indirimli gümrük vergileri uygulanmakta ve bazı ürün gruplarında da bu vergiler hâlihazırda

sıfırlanmış bulunmaktadır. Tarım ve balıkçılık sektöründe ise çok kapsamlı olmamakla birlikte karşılıklı kota sistemi uygulanmaktadır.

Yine bu çerçevede, Cezayir 2004 yılında Büyük Arap Serbest Ticaret Bölgesi'ne (GAFTA) üye olmuş, ancak, bu kapsamdaki gümrük tarife indirimleri oldukça geniş muafiyet listeleri 2010 yılında hayata geçirilebilmiştir.

Cezayir parası Dinar konvertibl değildir ve ülkede sıkı bir kambiyo rejimi uygulanmaktadır. Cezayir vatandaşlarının ve yerli şirketlerin döviz bulundurma ve yurt dışına para transferi yasalarla belirli durumlar dışında yasaklanmıştır. Bu durum, uygulamada, paralel para piyasalarının oluşmasına yol açmıştır. Bu çerçevede oluşan kara borsalarda, Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz kurları, piyasa fiyatlarından %30-40 seviyesinde sapma gösterebilmektedir. Burada Cezayir'in dinarı değerli tutma çabası da önemli rol oynamaktadır.

Öte yandan, Cezayir enerji ürünleri ihracatı sayesinde her yıl neredeyse 20-25 milyar Doları bulan bir dış ticaret fazlası vermektedir ve bu sayede son 10 yıldır cari denge düzenli bir şekilde fazla vermektedir.

Ülkenin belli başlı sorunlarından bir tanesi de kayıt dışı sektörün ülke ekonomisinin %60'ından fazlasını oluşturmasıdır. Nitekim ekonomik aktivitelerin %90'ından fazlasının nakit para ile gerçekleştirilmesi bunda ciddi bir rol oynamaktadır. Bazı büyük oteller ve alış-veriş merkezleri dışında kredi kartı uygulaması yoktur. Bu bakımdan, Cezayir devletinin vergi gelirleri de daha çok ithalattan alınan gümrük ve katma değer vergileridir. Bu durumun değiştirilmesi ve kayıt dışı sektörle mücadele edebilmek için 2011 yılında işlem türü ne olursa olsun, değeri 500.000 dinarı geçen bütün ödemelerin banka kanalı ile yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, 100.000 dinarı geçen ödemelerin de çekle yapılması zorunludur. Yine bu kapsamda, kayıt dışı kurulan pazarlar kapatılmakta ve esnafın kayıtlı çalışması için teşvikler sağlanmaktadır.

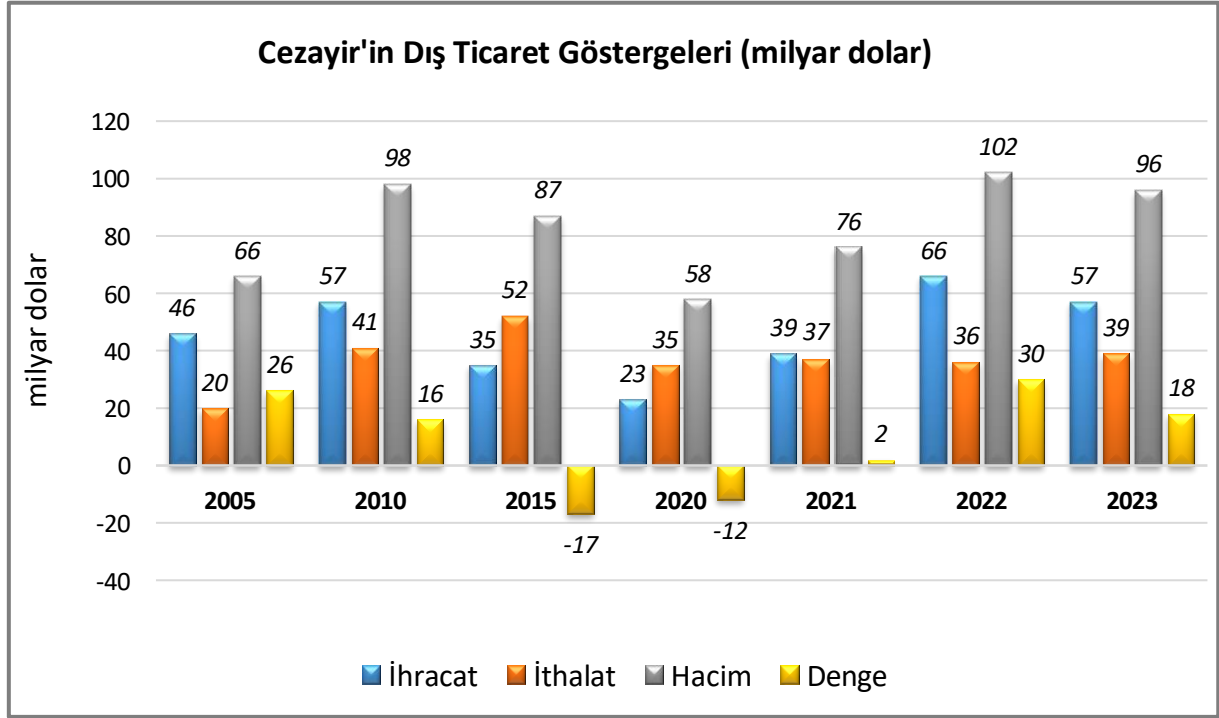
Cezayir ile ilgili en ilginç verilerden biri ise anılan ülkenin başta enerji ürünleri olmak üzere temel tüketim ürünlerine (buğday, şeker, yağ, vb.) yaptığı yüksek sübvansiyon oranlarına karşın halkın satın alma gücünün halen düşük olmasıdır. Cezayir'in hidrokarbon ürünlerini 650 milyar CD/Cezayir dinarı (yaklaşık 8,5 milyar \$) ve elektriğe 150 milyar CD (2,1 milyar \$) sübvansiyon ettiği ve bu tutarın anılan ülkenin GSMH'sinin %6,6'sına tekabül ettiği bilinmektedir. Cezayir'in, diğer temel tüketim ürünlerine yapılan harcamalarla GSYH'nin %13'ü tutarında sübvansiyon harcamalarının olduğu, bütçeye dâhil edilmeyen sübvansiyonlarla bu oranın %30'a yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Cezayir'de ekonomik büyüme, büyük oranda petrol fiyatlarına ve yağış düzeyine bağlıdır. IMF verilerine göre, ülkedeki hidrokarbonlar sektörünün istikrarlı büyümesinden dolayı, 2024 yılında sabit fiyatlara göre GSYH'nin %3,8 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Hidrokarbon sektörü ihracatı toplam ihracatın yaklaşık %95'ini oluşturmaktadır. Ancak, son yıllarda petrol fiyatlarının düşmesi nedeniyle ihracatın azaldığı görülmektedir.

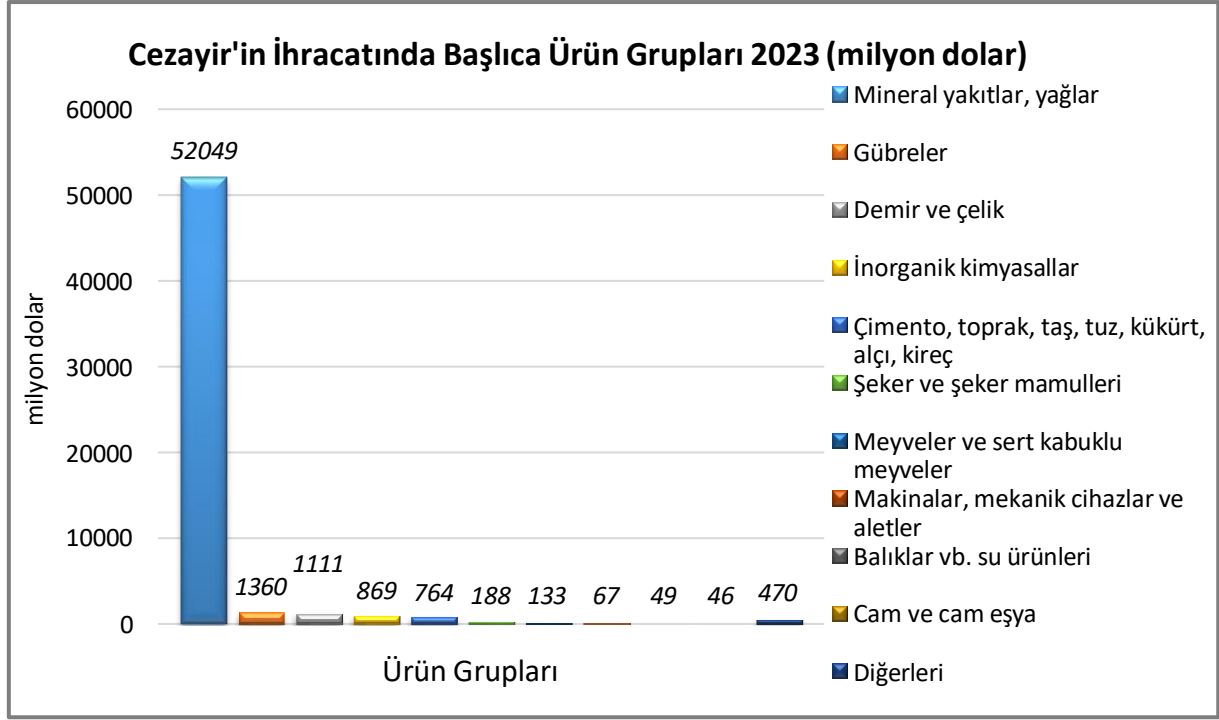
Bir yandan tarımsal üretimin, diğer yandan sanayi alt yapısının yetersizliği nedeniyle pek çok tüketim mamulünü dışarıdan almak durumunda kalan Cezayir, ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yıllar itibariyle sürekli artan miktarlarda ithalat yapmaktadır. Avrupa Birliği, Cezayir'in en önemli ticaret ortağı konumundadır.

Cezayir'in dünyaya ihracatında en önemli ürünler sırasıyla, petrol gazları, ham petrol, petrol yağları, gübreler, inşaat demiri, çimento, demir-çelik yarı mamuller, amonyak, hidrojen, kalsiyum fosfatlar ve elektrik enerjisidir.

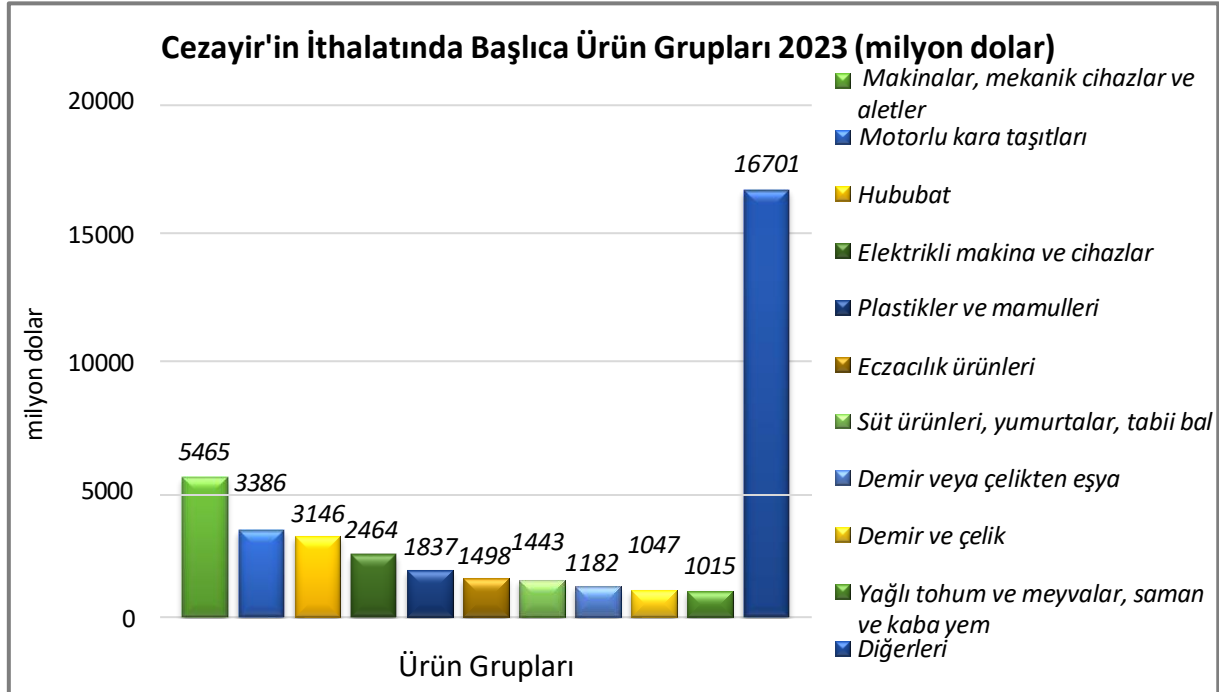
Ülkenin dünyadan ithalatında en önemli ürünler sırasıyla, buğday, otomobiller, süt, krema, mısır, pancar şekeri, eşya taşımaya mahsus araçlar, soya fasulyesi, ilaçlar, telefonlar ve karayolu taşıtlarının aksam ve parçalarıdır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

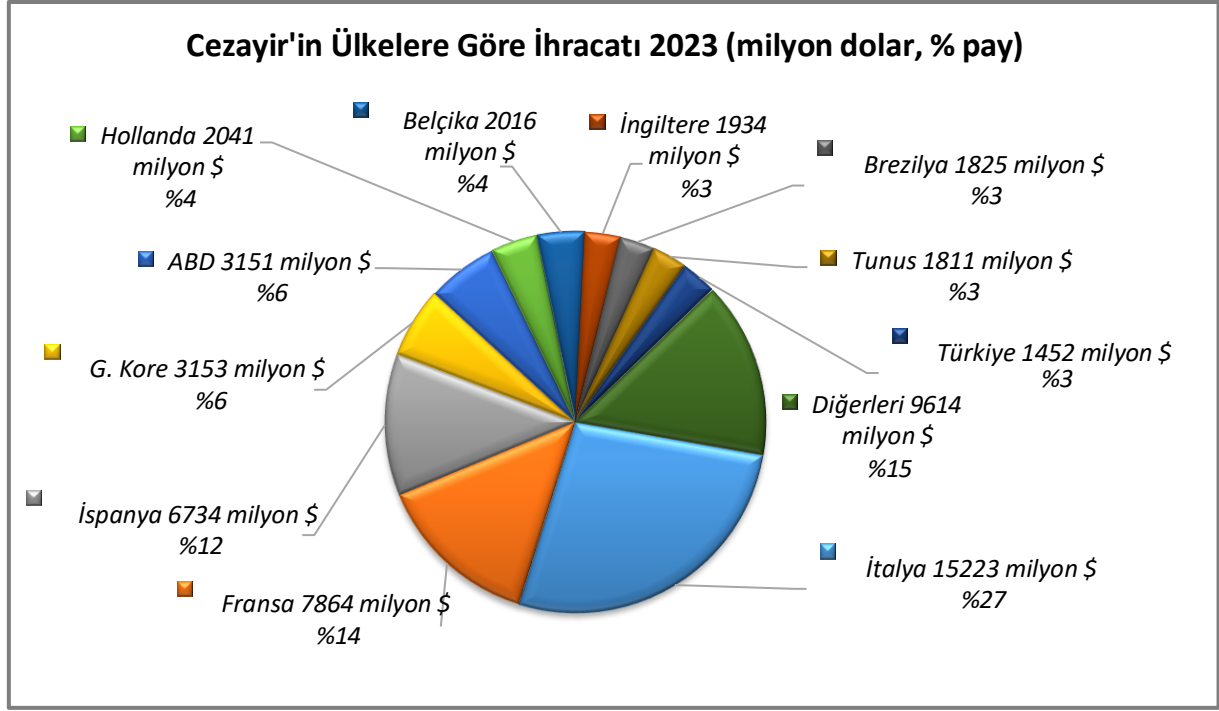

İthalat

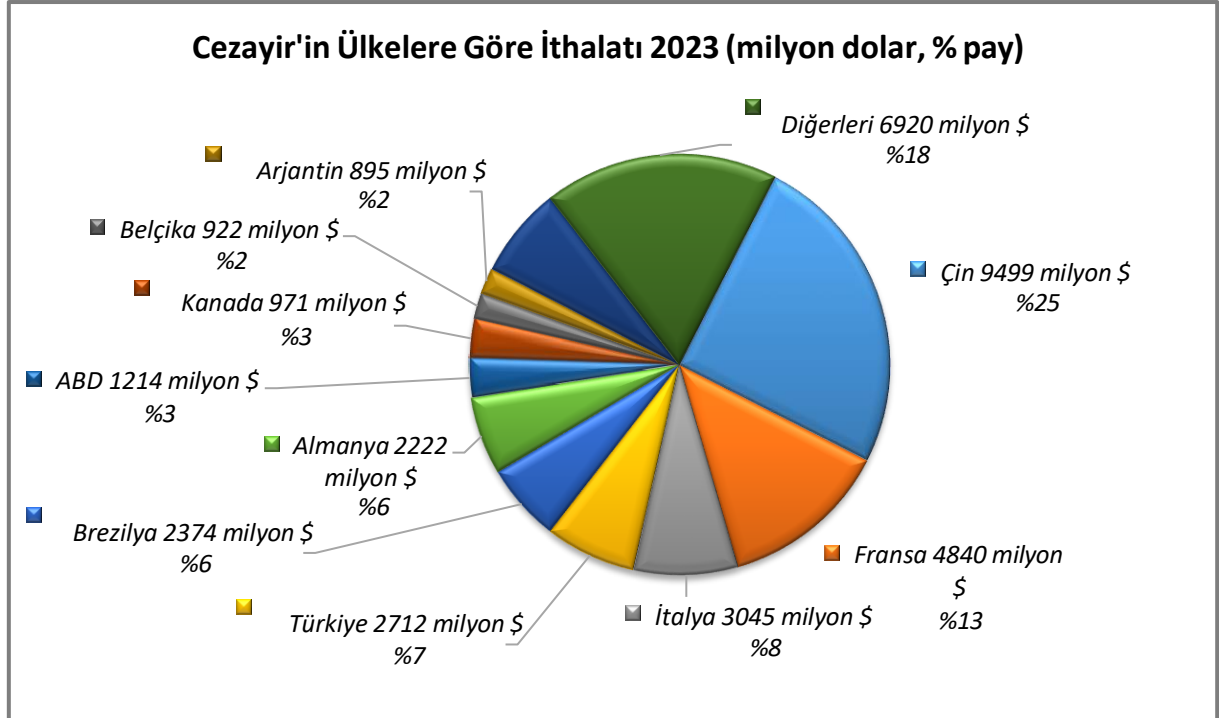

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

İthalat

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Cezayir’de uygulanmakta olan ekonominin liberalleştirilmesi, dışa açılım ve dünya ile entegrasyon çabaları çerçevesinde, yabancı sermayenin Cezayir’e çekilmesine öncelik verilmektedir. Bu gerekçelerle ülkede katma değer ve istihdam yaratacak yatırımlar için gerekli mevzuat değişiklikleri yapılmakta, yerli ve yabancı yatırımların teşvikine yönelik önlemler alınmaktadır.

Öte yandan, inşaat sektöründeki canlılığa ve artan talebe paralel olarak, ihtiyaç duyulan inşaat malzemelerinin üretimi, yeni teknolojilerin transferi ve ülkedeki altyapı yatırımlarına bağlı olarak taş ocakçılığı, önemli yatırım alanları olarak değerlendirilmektedir.

Cezayir, balıkçılığın geliştirilmesi amacıyla, özellikle balıkçı teknesi alımında Cezayirli şirketlere önemli kredi imkânları sunmaktadır. Balıkçılığın geliştirilmesine yönelik bu program dikkate alınarak, avlanan balığın işlenmesi, depolanması ve nakliyesi gibi konular yatırım için son derece elverişli alanlardır.

Yatırım ve ara malları ithalatında uygulanan ortalama %5 gibi, Cezayir ölçülerine göre çok düşük seviyedeki gümrük vergileri göz önüne alındığında, imalat sanayi alanında makina, yedek parça, ekipman, elektrikli ve elektronik ev aletlerinin imalat ve/veya montajı önemli yatırım alanlarıdır.

Economist Intelligence Unit (EIU) verilerine göre, Cezayir, 2024 yılında 1 milyar dolar değerinde doğrudan yabancı yatırım alacağı tahmin edilmektedir. Bu yatırımların çok önemli bir kısmının enerji, sanayi (gıda, inşaat ekipmanları ve diğer basit montaja dayalı imalat), bayındırlık ve konut ve telekomünikasyon başta olmak üzere hizmet sektörüne yöneldiği bilinmektedir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

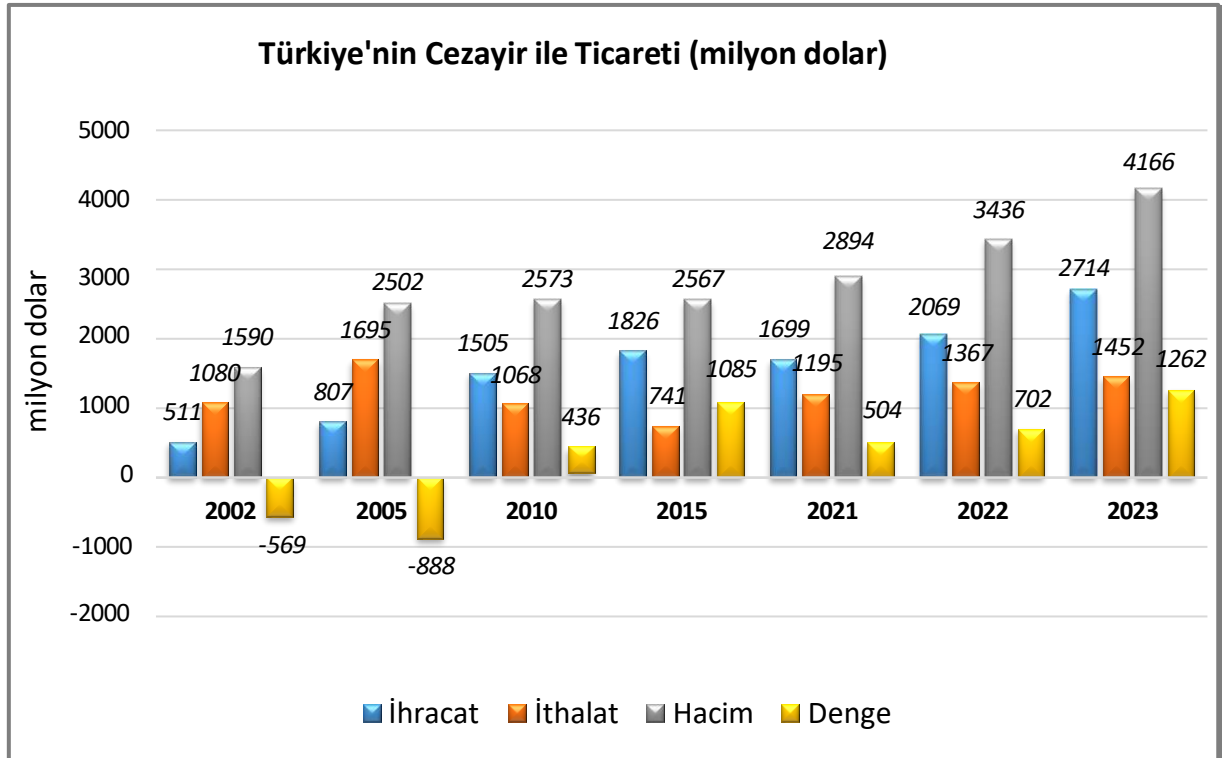
	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	89,00	50,00	1 000,00	1 200,00	1 300,00	1 400,00	1 500,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	0,05	-	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	34 740,30	35 956,00	36 496,00	37 043,00	37 599,00	38 163,00	38 735,00
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-71,00	-30,00	-30,00	-50,00	-40,00	-30,00	-30,00
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	2 758,40	2 814,00	2 850,00	2 887,00	2 925,00	2 963,00	3 001,00

5. TÜRKİYE ile TİCARET

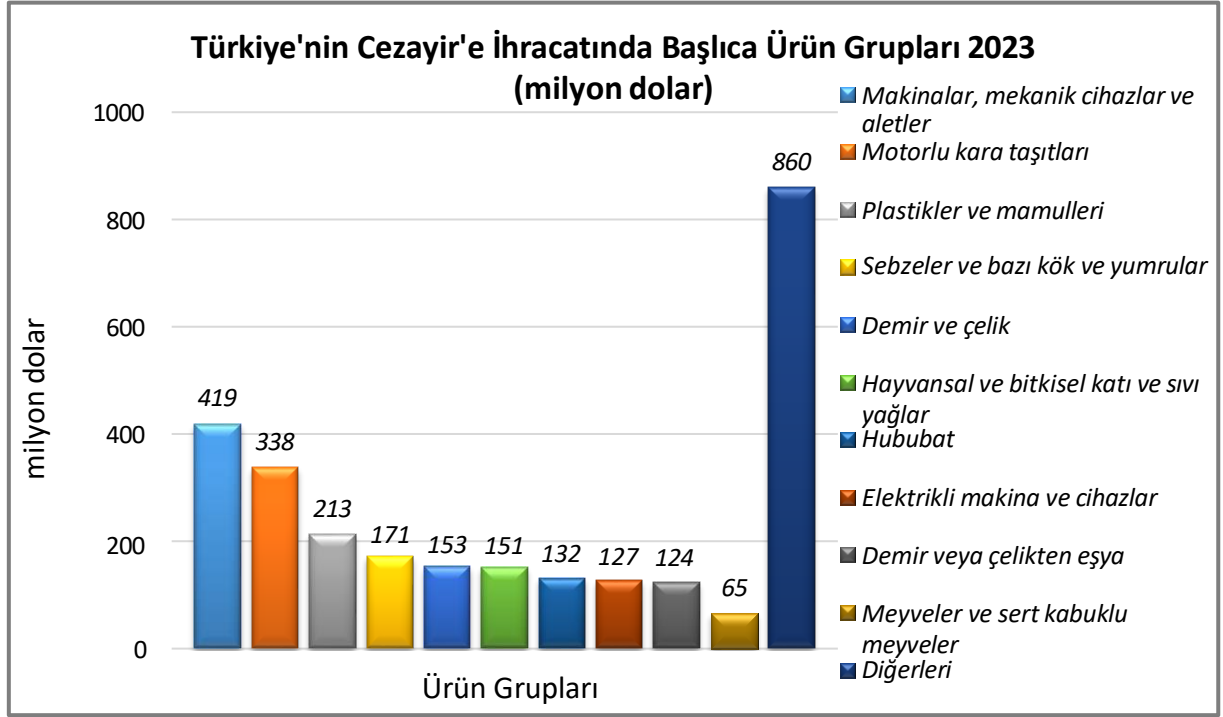
Genel Durum

Türkiye ile Cezayir arasındaki ticarete 2010 yılına kadar Cezayir lehine seyreden dış ticaret dengesi, Cezayir'den yapılan ithalatın azalması ve ihracatımızın artması ile 2010 yılından itibaren Türkiye lehine fazla vermeye başlamıştır. Türkiye lehine olan dış ticaret dengesi 2023 yılında 1,26 milyar dolara ulaşmıştır.

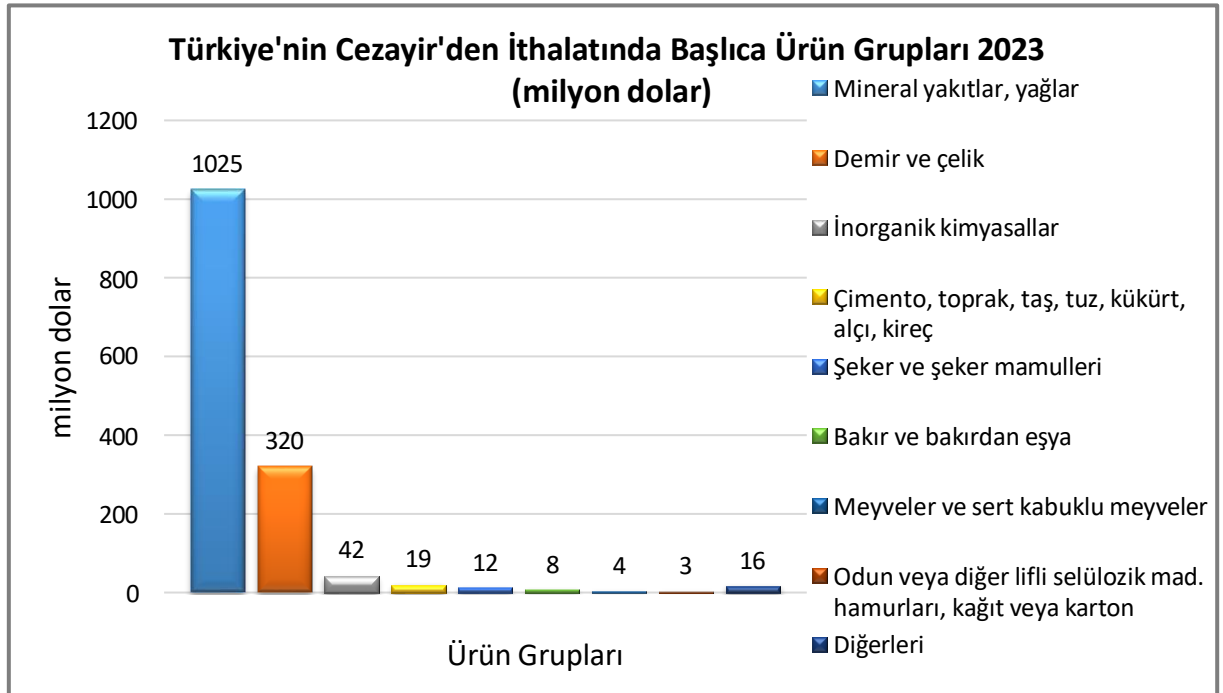
Türkiye-Cezayir Dış Ticareti

Türkiye'nin Cezayir'e İhracatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Cezayir'den İthalatında Başlıca Ürünler

EKLER:***EK-1: Cezayir'in İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			39 117 018	66 242 589	57 104 158	100	-13,8
1.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	15 130 460	30 477 244	27 568 291	48,3	-9,5
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	12 170 384	18 627 536	16 010 865	28	-14
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	7 000 130	9 465 067	8 196 685	14,4	-13,4
4.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	1 373 771	2 329 459	1 350 320	2,4	-42
5.	2523	Çimento	318 038	612 490	507 689	0,9	-17,1
6.	7214	İnşaat demiri	303 608	576 301	493 529	0,9	-14,4
7.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	378 869	181 785	439 602	0,8	141,8
8.	2814	Saf amonyak veya amonyağın sulu çözeltileri	766 078	1 408 992	433 345	0,8	-69,2
9.	2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	173 384	200 272	365 587	0,6	82,5
10.	2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	147 200	255 573	250 444	0,4	-2
11.	2716	Elektrik enerjisi	54 762	189 646	223 117	0,4	17,6
12.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	274 317	155 110	183 142	0,3	18,1
13.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	144 582	128 080	131 448	0,2	2,6
14.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	171 217	181 908	130 353	0,2	-28,3
15.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	0	76 033	47 259	0,1	-37,8

EK-2: Cezayir'in İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			37 372 297	36 006 070	39 183 550	100	8,8
1.	1001	Buğday ve mahlut	2 357 737	2 680 316	1 882 219	4,8	-29,8
2.	8703	Otomobiller	806 550	865 461	1 525 376	3,9	76,3
3.	402	Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)	1 184 901	1 664 055	1 332 088	3,4	-19,9
4.	1005	Mısır	823 666	927 864	1 075 045	2,7	15,9
5.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	777 276	773 562	931 791	2,4	20,5
6.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	807 583	779 933	815 403	2,1	4,5
7.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	297 969	228 410	815 147	2,1	256,9
8.	1201	Soya fasulyesi	512 619	923 561	770 014	2	-16,6
9.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	1 045 650	934 439	765 354	2	-18,1
10.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	564 334	448 077	547 543	1,4	22,2
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	497 668	398 496	547 351	1,4	37,4
12.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	846 253	574 154	538 540	1,4	-6,2
13.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	777 611	296 040	453 606	1,2	53,2
14.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	319 066	276 387	357 089	0,9	29,2
15.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	130 250	284 533	344 287	0,9	21

EK-3: Cezayir'in Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		39 117 018	66 242 589	57 104 158	100	-13,8
1.	İtalya	7 316 884	19 193 997	15 223 121	26,7	-20,7
2.	Fransa	5 158 826	7 011 189	7 864 021	13,8	12,2
3.	İspanya	5 639 436	7 994 455	6 733 764	11,8	-15,8
4.	G. Kore	1 902 850	3 371 797	3 152 860	5,5	-6,5
5.	ABD	1 970 364	3 166 407	3 150 866	5,5	-0,5
6.	Hollanda	1 659 446	2 935 320	2 041 145	3,6	-30,5
7.	Belçika	1 097 873	1 804 317	2 016 181	3,5	11,7
8.	İngiltere	1 434 044	2 177 879	1 933 521	3,4	-11,2
9.	Brezilya	1 139 928	1 182 450	1 824 742	3,2	54,3
10.	Tunus	797 771	1 588 332	1 811 173	3,2	14
11.	Almanya	911 353	2 076 335	1 629 505	2,9	-21,5
12.	Türkiye	1 194 880	1 367 257	1 452 325	2,5	6,2
13.	Portekiz	321 926	1 122 619	1 009 987	1,8	- 10
14.	Çin	1 080 771	1 143 561	854 521	1,5	-25,3
15.	Yunanistan	710 976	861 636	742 463	1,3	-13,8

EK-4: Cezayir'in Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		37 372 297	36 006 070	39 183 550	100	8,8
1.	Çin	6 349 680	6 276 098	9 498 749	24,2	51,3
2.	Fransa	4 387 771	4 738 963	4 839 982	12,4	2,1
3.	İtalya	2 083 320	2 431 307	3 045 136	7,8	25,2
4.	Türkiye	1 698 821	2 069 174	2 752 007	7	33
5.	Brezilya	1 518 387	1 918 428	2 373 913	6,1	23,7
6.	Almanya	2 181 418	1 755 462	2 222 134	5,7	26,6
7.	ABD	783 926	1 200 594	1 214 448	3,1	1,2
8.	Kanada	863 300	946 559	971 278	2,5	2,6
9.	Belçika	880 671	905 203	922 138	2,4	1,9
10.	Arjantin	1 467 377	1 597 328	895 276	2,3	- 44
11.	Mısır	616 646	718 030	850 336	2,2	18,4
12.	Hindistan	702 604	629 061	750 325	1,9	19,3
13.	Hollanda	573 310	538 680	731 628	1,9	35,8
14.	Y. Zelanda	193 856	524 095	599 566	1,5	14,4
15.	Bulgaristan	97 912	548 368	592 158	1,5	8

Ek-5: Türkiye'nin Cezayir'e İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 698 821	2 069 174	2 752 007	100	33
1.	8703	Otomobiller	68	4 228	278 253	10,1	6481,2
2.	713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	24 021	35 610	170 551	6,2	378,9
3.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	112 503	152 946	148 992	5,4	-2,6
4.	1001	Buğday ve mahlut	0	0	113 721	4,1	0
5.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	29 289	66 251	64 571	2,3	-2,5
6.	7321	Demir veya çelikten sobalar, mutfak soba ve ocakları, barbekü, mangal, gaz ocakları vb ile bunların aksam ve parçaları	48 693	56 338	52 721	1,9	-6,4
7.	802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkartılmış/soyulmuş)	16 072	20 506	45 485	1,7	121,8
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	51 506	36 494	41 914	1,5	14,9
9.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	23 331	17 535	36 301	1,3	107
10.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	21 090	50 509	31 018	1,1	-38,6
11.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	39 363	52 095	29 975	1,1	-42,5
12.	5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	33 920	29 576	29 733	1,1	0,5
13.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	12 468	16 355	29 248	1,1	78,8
14.	8426	Gemi vinçleri, diğer vinçler, hareketli kaldırma çerçeveleri, lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçli yük arabaları	3 909	6 647	28 378	1	326,9
15.	2102	Maya	23 236	20 144	28 277	1	40,4

Ek-6: Türkiye'nin Cezayir'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 194 880	1 367 257	1 452 325	100	6,2
1.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	808 923	1 074 015	1 016 789	70	-5,3
2.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	276 667	73 744	313 045	21,6	324,5
3.	2814	Saf amonyak veya amonyanın sulu çözeltileri	38 655	83 947	39 890	2,7	-52,5
4.	2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	660	5 568	17 488	1,2	214,1
5.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	15 055	4 768	11 583	0,8	142,9
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	30 123	37 558	8 095	0,6	-78,4
7.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	78	3 659	7 504	0,5	105,1
8.	7224	Külçe veya diğer ilk şekillerde diğer alaşımlı çelikler; diğer alaşımlı çelikten yarı mamuller	0	39 698	6 463	0,4	-83,7
9.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	4 877	3 316	3 169	0,2	-4,4
10.	4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	1 617	1 083	2 821	0,2	160,5
11.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	2	0	2 663	0,2	0
12.	2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	932	1 851	2 223	0,2	20,1
13.	7801	İşlenmemiş kurşun	1 672	3 127	2 212	0,2	-29,3
14.	5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	226	3 734	2 170	0,1	-41,9
15.	301	Canlı balıklar	0	3 051	2 035	0,1	-33,3